

Criteria voor duurzaam inkopen van
Elektriciteit

Versie: 1.3

Datum: 28 juli 2009

Status: vastgesteld

Colofon

Deze criteria voor duurzaam inkopen zijn ontwikkeld door SenterNovem in opdracht van het Ministerie van VROM. Het programma DBO is een gezamenlijk initiatief van de Rijksoverheid, VNG, IPO en de UvW.

Meer informatie tel. (030) 239 35 33, duurzaaminkopen@senternovem.nl en www.senternovem.nl/duurzaaminkopen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Afbakening van de productgroep	2
1.2	Status	2
2	Markt en duurzaamheid.....	3
2.1	Duurzaamheidsaspecten	3
2.2	Markt	3
3	Duurzaamheid in het inkoopproces.....	6
3.1	Vorbereidingsfase (aandachtspunten)	6
3.2	Specificatiefase (criteria).....	6
3.2.1	Kwalificatie van leveranciers	7
3.2.2	Programma van eisen	7
3.2.3	Gunningscriteria	8
3.2.4	Contract.....	8
3.3	Gebruiksfase (aandachtspunten).....	8
4	Meer informatie	9
4.1	Bronnen en relevante informatie	9
4.2	Gerelateerde (sub)productgroepen.....	9
4.3	Informatiepunt SenterNovem	9
Bijlage 1	Definities uit de Elektriciteitswet 1998, artikel 1 lid 1	10
Bijlage 2	Wijzigingen ten opzichte van vorige versie	11

1 Inleiding

De overheid wil concrete stappen zetten naar een duurzame samenleving en geeft zelf het goede voorbeeld. Jaarlijks besteden overheidsorganisaties meer dan 40 miljard euro aan inkopen en diensten. Door als overheid duurzaam in te kopen, krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls. De overheden hebben duidelijke doelen gesteld: het Rijk wil in 2010 voor 100 procent duurzaam inkopen. De gemeenten streven naar 75 procent in 2010 en 100 procent in 2015. Provincies en waterschappen hebben minimaal 50 procent in 2010 als doel gesteld. 100 procent duurzaam inkopen betekent dat de inkopen voldoen aan de eisen die op dat moment voor de desbetreffende productgroepen zijn opgesteld. Meer informatie hierover vindt u op de website van Duurzaam Inkopen (www.senternovem.nl/duurzaaminkopen).

SenterNovem ondersteunt overheden om de doelstellingen te bereiken, onder andere door duurzaamheidscriteria te ontwikkelen voor producten, diensten en werken die overheden inkopen. In dit document vindt u de criteria voor de productgroep Elektriciteit. Ook vindt u in dit document aandachtspunten voor de fase vóór en ná de inkopen, achtergrondinformatie, afwegingen bij de criteria, uitwerking van de criteria in bestekteksten en uitwerking van de beoordeling van criteria.

1.1 Afbakening van de productgroep

De productgroep Elektriciteit omvat elektriciteit zoals deze in Nederland wordt verspreid en afgenomen via het elektriciteitsnetwerk. Het standaardproduct is grijze stroom zoals aangeboden door de energieleveranciers in de geliberaliseerde elektriciteitsmarkt. Ook duurzame elektriciteit zoals valt binnen deze criteria.

Om het de aanbestedende dienst gemakkelijker te maken wordt een selectie van CPV-codes gegeven die van toepassing kunnen zijn op deze productgroep. Deze selectie is niet uitputtend of compleet. Het blijft de verantwoordelijkheid van de aanbestedende dienst om zelf de juiste set van CPV-codes te verzamelen, aansluitend bij de betreffende aanbesteding.

De volgende CPV-code is op deze productgroep van toepassing:

4010 0000-3 Elektriciteit

1.2 Status

De criteria voor Elektriciteit zijn vastgesteld.

Dit document is op 28 juli 2009 voor het laatst gewijzigd. Zie voor een toelichting op de wijzigingen bijlage 1.

Op de website van Duurzaam Inkopen staat de planning voor onderhoud en herziening van de criteriadocumenten.

2 Markt en duurzaamheid

De criteria voor de productgroep Elektriciteit zijn zorgvuldig, met raadpleging van verschillende belanghebbenden, samengesteld. Meer informatie over het algemene proces van de totstandkoming van criteria is te vinden op de website van Duurzaam Inkopen (www.senternovem.nl/duurzaaminkopen/criteria). In dit hoofdstuk vindt u de inhoudelijke afwegingen die geleid hebben tot de criteria voor Elektriciteit.

2.1 Duurzaamheidsaspecten

Het standaardproduct is grijze stroom. Grijze stroom is elektriciteit voornamelijk opgewekt uit fossiele brandstoffen (gas en kolen) en kernenergie (uranium). De belangrijkste duurzaamheidsaspecten van grijze stroom zijn:

- emissies naar de lucht. Met name de emissie van het broeikasgas CO₂ is inherent aan verbranding van fossiele brandstoffen
- aanwending van niet-hernieuwbare grondstoffen. Elke eenheid niet-hernieuwbare grondstof kan slechts eenmaal worden gebruikt. Fossiele brandstoffen en uranium zijn niet-hernieuwbare grondstoffen.
- productie van kernafval. Kernafval blijft vele generaties lang gevaarlijk voor mens en milieu. De kosten van veilige opberging van kernafval zijn hoog.

Behalve milieucriteria spelen ook sociale criteria een rol bij duurzaam inkopen. Hiervoor is in mei 2008 een beleidskader geformuleerd door de Ministerraad. Dit kader houdt in dat de fundamentele arbeidsnormen van de International Labour Organization (ILO) en mensenrechten generiek, dat wil zeggen voor elke productgroep, zullen gaan gelden. Aanvullende arbeidsnormen van de ILO en eerlijke handel zullen in de meest relevante productgroepen worden opgenomen. Zie de website www.senternovem.nl/duurzaaminkopen voor de actuele stand van zaken.

2.2 Markt

Het duurzame alternatief is zogeheten duurzame elektriciteit. In het spraakgebruik wordt dit ook wel groene stroom genoemd. 'Duurzame elektriciteit' of 'groene elektriciteit' is elektriciteit opgewekt uit natuurlijke energiebronnen die in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar zijn, zoals wind, biomassa, waterkracht en zonne-energie. Duurzame energie legt daardoor geen beslag op eindige voorraden fossiele energie of brandstof voor nucleaire installaties (kernenergie).

In de Elektriciteitswet is het begrip duurzame elektriciteit vastgelegd, zie bijlage 1 voor een overzicht van definities. Op grond van de Regeling garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit is een leverancier verplicht om garanties van oorsprong af te boeken als bewijs van levering van duurzame elektriciteit aan eindafnemers. Dit wil zeggen dat per eenheid opgewekte duurzame elektriciteit (MWh) een 'garantie van oorsprong' (een certificaat) wordt uitgegeven door een onafhankelijke organisatie. Deze garantie van oorsprong krijgt een uniek nummer en bevat informatie over de soort duurzame energiebron (wind, water, zon of - niet nader gespecificeerd - biomassa), de datum van productie en datum van uitgifte. Een garantie van oorsprong staat op naam en is overdraagbaar en verhandelbaar. Bij verkoop van groene elektriciteit dient de leverancier de garantie van oorsprong in te leveren ('redeemen'). Dit maakt de garantie van oorsprong onverhandelbaar. Op deze manier kan nooit meer elektriciteit uit duurzame bronnen verkocht worden dan er is opgewekt. Op dit moment zijn de garanties van oorsprong in Europa volop beschikbaar. Een aanzienlijk aandeel (tientallen procenten) van de groene stroom die in Nederland wordt verkocht maakt gebruik van buitenlandse certificaten. Zie ook onder het kopje "Nieuwe duurzame energie in Nederland".

Stroometiket

Om meer inzicht te geven in de onderverdeling van de verschillende brandstoffen (brandstofmix) is elke energieleverancier sinds 2005 verplicht om de gemiddelde brandstofsamenstelling openbaar te maken door middel van het stroometiket. Per 1 januari 2005 is de regeling stroometikettering in werking getreden. (Deze

regeling staat beschreven in artikel 95j t/m 95l van de Elektriciteitswet 1998, waarbij artikel 95k nader is uitgewerkt in de Regeling afnemers en monitoring Elektriciteitswet 1998 en Gaswet). Op grond van deze regeling is iedere leverancier verplicht om éénmaal per jaar een stroometiket te verstrekken waarmee eindafnemers worden geïnformeerd over de herkomst van geleverde (duurzame) stroom. Het stroometiket verschaft inzicht in het duurzaamheidsprofiel van een leverancier en biedt zodoende de mogelijkheid om bij een mogelijke overstap (naast prijs en dienstverlening) ook de milieukwaliteit van een leverancier mee te laten wegen.

Verduurzaming via inkoop

Als minimumeis is in de criteria opgenomen dat de gebruikte elektriciteit voor 100% duurzaam is. Hierbij ligt de essentie, op basis van de vigerende regelgeving, in het systeem van garanties van oorsprong. Daarom is in de criteria de verduurzaming van de gebruikte elektriciteit op twee manieren uitgewerkt:

- door inkoop van duurzame elektriciteit zoals aangeboden door de energieleveranciers: hierbij zorgt de leverancier ook voor het 'redeemen' (inleveren) van de garanties van oorsprong die behoren bij de geleverde elektriciteit. Door dit 'redeemen' wordt de garantie van oorsprong onverhandelbaar gemaakt, waardoor niet meer elektriciteit uit duurzame bronnen kan worden verkocht dan er is opgewekt;
- apart inkopen van grijze stroom in combinatie met garanties van oorsprong: hierbij zorgt de afnemer voor het 'redeemen' van de garanties van oorsprong. In dit geval bepaalt de inkoper zelf welke soort garantie van oorsprong wordt ingekocht en hoe het 'redeemen' plaatsvindt.

Een nadeel van apart inkopen van elektriciteit en de garanties van oorsprong is dat de inkoper goed thuis moet zijn in de markt voor de garantie van oorsprong. In het bijzonder het 'redeemen' van de garantie van oorsprong vereist enig kennis van het systeem, ook als de inkoper de garantie van oorsprong laat 'redeemen' door de leverancier van de garantie van oorsprong. Hiertegenover staat het voordeel goedkoper te kunnen inkopen. In feite wordt de tussenhandel overgeslagen en heeft men direct zicht op de marktprijs van de garantie van oorsprong.

Overigens is bij separate inkoop deze 'redemption in eigen beheer' van garanties van oorsprong niet bij wet geregeld. Dat betekent dat de inkopende organisatie dit in haar organisatie verder moet afdekken. Achteraf is dan nadere aandacht nodig om vast te stellen of de hoeveelheid ingekochte garanties van oorsprong overeenkomen met de gebruikte hoeveelheid elektriciteit en of deze garanties daadwerkelijk zijn 'geredeemd'.

De keuze tussen de hierboven omschreven twee varianten wordt gemaakt door de inkopende organisatie en komt tot uiting in twee verschillende bestekteksten bij alle criteria.

Verschillende typen duurzame elektriciteit

Er zijn verschillende typen duurzame elektriciteit.

Biomassa staat momenteel volop in de belangstelling. Het gebruik van biomassa wordt soms beschouwd als een belangrijke oplossing voor de eindigheid van de fossiele brandstoffen en het broeikasprobleem. Momenteel is biomassa de voornaamste bron van duurzame energie in Nederland. In de komende twintig jaar wordt een enorme groei voorzien van de hoeveelheid te gebruiken biomassa. Nederland is echter niet berekend op de productie van grote hoeveelheden biomassa. Het overgrote deel van de biomassa zal dus afkomstig zijn uit het buitenland. Bovendien kleven er risico's aan grootschalig gebruik van biomassa. Het kan leiden tot schade aan natuur en milieu en tot nadelige sociale en economische effecten. Zo is er een discussie gaande over de mogelijke concurrentie tussen biomassa en voedsel. Deze criteria kunnen pas worden toegepast als ze voldoende zijn uitgewerkt. Daarom is dit onderwerp niet in de criteria uitgewerkt.

Inkoop van elektriciteit uit wind is daarnaast een stimulans voor de productie van windenergie en draagt duidelijk bij aan de doelstelling van duurzame elektriciteit. Elektriciteit kan ook een innovatief product zijn als er bij de opwekking gebruik gemaakt wordt van nieuwe technologieën. Voorbeelden van duurzame opwekkingstechnieken die nog aan het begin van de ontwikkeling staan zijn:

- fotovoltaïsche zonne-energie
- osmotische energie
- getijden-energie

Voor deze onderwerpen zijn geen criteria opgenomen, omdat duurzaamheidswinst al wordt gerealiseerd via andere instrumenten. Het verhogen van het aandeel duurzame energie maakt onderdeel uit van het kabinetsprogramma Schoon en Zuinig.

Nieuwe duurzame energie in Nederland

Uit duurzaamheidsoogpunt is het wenselijk dat het kopen van duurzame elektriciteit leidt tot nieuw duurzame energievermogen ('additionaliteit') in binnen- en buitenland en bijdraagt aan de Nederlandse doelstelling die binnen de Europese Unie is overeengekomen en vastgelegd in de richtlijn voor duurzame energie (2001/77/EC). In geval van import van duurzame elektriciteit treedt echter vaak een dubbel telling op: zowel in het exporterende als het importerende land wordt de duurzame elektriciteit bij de doelstelling opgeteld. Het is echter binnen de aanbestedingsregelgeving niet mogelijk om op dit gebied aanvullende eisen te stellen in de inkoopcriteria. Bovendien heeft de Europese Commissie initiatief genomen om de grensoverschrijdende handel van garanties van oorsprong aan banden te leggen en zo dubbel telling van duurzame elektriciteit op de internationale markt te voorkomen. Bij de toekomstige herziening zal hierover meer duidelijkheid zijn.

3 Duurzaamheid in het inkoopproces

De criteria in dit document zijn verdeeld over de verschillende stappen in het inkoopproces. Meer informatie over de stappen in het inkoopproces en de manier waarop duurzaamheid daarin kan worden meegenomen, vindt u in de 'Handleiding Duurzaam inkopen'. Deze is in de loop van 2009 te downloaden van de website van Duurzaam Inkopen www.senternovem.nl/duurzaaminkopen. Het is aan te bevelen deze Handleiding te bekijken voordat u met de criteria voor deze productgroep aan de slag gaat.

3.1 Voorbereidingsfase (aandachtspunten)

Elke inkoop of aanbesteding begint met het inventariseren van de behoefte van de (interne) klant. Duurzaamheid kan in deze fase meegenomen worden door te onderzoeken of de aanschaf noodzakelijk is en of er een duurzamere oplossing is voor de inkoopbehoefte. Specifieke aandachtspunten voor de inkoop van de productgroep Elektriciteit zijn:

Energiebesparing

Energiebesparing kan worden gerealiseerd door het anders inrichten van een proces (waarbij andersoortige apparatuur wordt ingezet) en door de inzet van energiezuinigere apparatuur. De meeste winst valt te behalen door bij de aanschaf van nieuwe elektrische apparatuur (zoals elektromotoren, kantoorapparatuur, verlichting) aandacht te besteden aan het elektriciteitsverbruik gedurende de gehele levensduur van het apparaat. Tegenover de doorgaans wat hogere aanschafprijs van energiezuinige apparatuur staat een lager elektriciteitsverbruik, waarbij terugverdientijden van veelal slechts enkele jaren gelden. Op de website voor Duurzaam Inkopen vindt u ook de criteria voor de inkoop van apparatuur. Daarnaast vormt het elektriciteitsverbruik van bestaande apparatuur een aandachtspunt, met name onnodig elektriciteitsverbruik van apparatuur in 'stand-by' -stand.

Energieopwekking

Zelf opwekken van duurzame elektriciteit (bijvoorbeeld wind, zonne-energie) is een mogelijkheid om (deels) in de eigen elektriciteitsbehoefte te voorzien. Vooral wind- en zonne-energie lenen zich voor kleinschalige elektriciteitsproductie in eigen beheer. De positieve uitstraling die een eigen duurzame elektriciteitsvoorziening met zich meebrengt kan een belangrijk voordeel zijn.

3.2 Specificatiefase (criteria)

In de specificatiefase wordt de behoefte van de (interne) klant vertaald in een aanbestedingsdocument. In deze fase worden geformuleerd:

- Criteria voor de kwalificatie van leveranciers. Dit kunnen uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen zijn, ofwel eisen aan de leverancier en in een niet-openbare aanbesteding eventueel ook selectiecriteria, ofwel wensen ten aanzien van de leverancier.
- Een beschrijving van de minimumeisen die ten aanzien van levering, dienst of werk gesteld worden (het Programma van Eisen).
- Gunningscriteria, ofwel wensen voor levering, dienst of werk. Deze zijn alleen van toepassing als gekozen wordt voor het gunnen op Economisch Meest Voordelige Inschrijving.
- Het contract met daarin contractbepalingen.

Meer informatie over de verschillende soorten criteria en de verschillende manieren van aanbesteden vindt u in de 'Handleiding Duurzaam Inkopen' (in de loop van 2009 beschikbaar). In de gunningscriteria is, indien relevant, ook innovatie meegenomen. Innovatie is gericht op de ontwikkeling en introductie van nieuwe ideeën en producten.

De criteria in dit document zijn opgesteld om de inkoper te ondersteunen bij het duurzaam inkopen van Elektriciteit. De criteria zijn juridisch getoetst. Elke inkoop en aanbesteding is echter maatwerk. Het opstellen van een aanbestedingsdocument blijft dan ook de verantwoordelijkheid van de inkoper.

Zoals eerder in dit document aangegeven kan de verduurzaming van de gebruikte elektriciteit naar keuze op twee manieren worden gerealiseerd:

1. Door inkoop van duurzame elektriciteit zoals aangeboden door de energieleveranciers, waarbij de leverancier ook zorgt voor het 'redeemen' (inleveren) van de garanties van oorsprong die behoren bij de geleverde elektriciteit.
2. Apart inkopen van elektriciteit en de garanties van oorsprong, waarbij de afnemer zelf zorgt voor het 'redeemen' van de garanties van oorsprong.

In dit hoofdstuk zijn de criteria voor beide manieren uitgewerkt.

3.2.1 Kwalificatie van leveranciers

Voor deze specifieke productgroep zijn geen criteria geformuleerd voor de kwalificatie van leveranciers. Meer informatie over de mogelijkheden om duurzaamheid toch mee te nemen in dit onderdeel vindt u in de 'Handleiding Duurzaam inkopen' (in de loop van 2009 beschikbaar).

3.2.2 Programma van eisen

Minimumeisen

Minimumeis Nr. 1a	(Voor duurzame elektriciteit) De te leveren elektriciteit is voor 100% duurzame elektriciteit als bedoeld in artikel 1 eerste lid sub u van de Elektriciteitswet 1998. Als bijlage 1 bij dit document zijn relevante definities uit de Elektriciteitswet 1998 opgenomen. <u>Bewijsmiddel:</u> 1. Een bij de offerte over te leggen verklaring van inschrijver dat te leveren elektriciteit voldoet aan (deze eis in) het Programma van Eisen
Toelichting voor de inkoper	<u>Verificatie van het bewijsmiddel:</u> 1. Geen nadere verificatie.

Minimumeis Nr. 1b	(Voor garanties van oorsprong) Garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit voldoen aan de definitie van artikel 1 eerste lid sub x van de Elektriciteitswet 1998 en zijn uitgegeven door een instantie die daartoe op grond van artikel 73 tweede lid van de Elektriciteitswet 1998 is aangewezen. Als bijlage 1 bij dit document zijn relevante definities uit de Elektriciteitswet 1998 opgenomen. <u>Bewijsmiddel:</u> 1. Een bij de offerte over te leggen verklaring van inschrijver dat hij voldoet aan (deze eis in) het Programma van Eisen
Toelichting voor de inkoper	<u>Verificatie van het bewijsmiddel:</u> 1. Geen nadere verificatie.

3.2.3 Gunningscriteria

Voor deze productgroep zijn geen gunningscriteria geformuleerd.

3.2.4 Contract

Voor deze productgroep zijn geen contractbepalingen geformuleerd.

3.3 Gebruiksfase (aandachtspunten)

Nadat het inkooptraject is afgerond en een product of dienst is ingekocht, bestaan er mogelijkheden om het product op een duurzame wijze te gebruiken. Specifieke aandachtspunten voor deze productgroep zijn:

In de gebruiksfase vormen (wederom) energiebesparing en de aanschaf van energiezuinige apparatuur een aandachtspunt.

4 Meer informatie

4.1 Bronnen en relevante informatie

De criteria voor Duurzaam Inkopen voor duurzame elektriciteit en dit document met basisinformatie zijn gebaseerd op de 'Rapportage duurzaamheidverkenning – Productgroep elektriciteit' (Ecofys, januari 2007), het 'Inkooppakket Energie', en de ervaringen met de ontwikkeling van de Milieukeurcriteria voor groene elektriciteit (www.milieukeur.nl, onder criteria voor Milieukeur groene elektriciteit). Hierbij is informatie ontleend aan het advies aan de overheid van de Commissie Cramer over duurzaamheidscriteria voor de toepassing van biomassa voor de energie-opwekking (Toetsingskader voor duurzaam geproduceerde biomassa- Eindrapport van de projectgroep "Duurzame productie van biomassa", <http://www.vrom.nl/docs/20070427-toetsingskader-duurzame-biomassa.pdf>)

4.2 Gerelateerde (sub)productgroepen

De onderstaande productgroepen houden verband met de productgroep elektriciteit:

- Apparatuur (diversen)
- Gebouwen

Kijk voor de criteria voor deze productgroep(en) op www.senternovem.nl/duurzaaminkopen/criteria.

4.3 Informatiepunt SenterNovem

Voor meer informatie en advies tijdens het gebruik van deze criteria kunt u contact opnemen met het Informatiepunt van SenterNovem: telefonisch bereikbaar op werkdagen van 9.00 - 12.00 en 14.00 - 16.00 uur op telefoonnummer (030) 239 35 33 of stuur een email naar duurzaaminkopen@senternovem.nl

Bijlage 1 Definities uit de Elektriciteitswet 1998, artikel 1 lid 1

s. biomassa: de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van de landbouw – met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen –, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van industrieel en huishoudelijk afval;

t. hernieuwbare energiebronnen: wind, zonne-energie, aardwarmte, golfenergie, getijdenenergie, waterkracht, biomassa, stortgas, rioolwaterzuiveringsgas en biogas;

u. duurzame elektriciteit: elektriciteit, opgewekt in productie-installaties die uitsluitend gebruikmaken van hernieuwbare energiebronnen, alsmede elektriciteit die is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen in hybride productie-installaties die ook met conventionele energiebronnen werken, met inbegrip van elektriciteit die is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen en die wordt gebruikt voor accumulatiesystemen, en met uitzondering van elektriciteit die afkomstig is van accumulatiesystemen;

v. klimaatneutrale elektriciteit: elektriciteit, opgewekt in een productie-installatie waarin waterstof of elektriciteit wordt geproduceerd uit fossiele energiedragers, waarbij de koolstof of kooldioxide die vrijkomt bij het omzettingproces, nuttig wordt toegepast of blijvend in de ondergrond wordt opgeslagen, en waarvoor een bij ministeriële regeling omschreven verklaring is verkregen;

w. warmtekrachtkoppeling: de gecombineerde opwekking van warmte en elektriciteit of mechanische energie door verstoking van een brandstof, waarvan de warmte nuttig gebruikt wordt, anders dan voor de productie van elektriciteit;

x. garantie van oorsprong voor duurzame elektriciteit: gegevens op een rekening die betrekking hebben op duurzame elektriciteit en waarmee wordt aangetoond dat een producent met zijn installatie een hoeveelheid duurzame elektriciteit heeft opgewekt;

y. rekening: staat waarop een tegoed van garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit of garanties van oorsprong voor elektriciteit opgewekt in een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling kan worden geboekt in het elektronische systeem voor het uitgeven en innemen van garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit of garanties van oorsprong voor elektriciteit opgewekt in een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling dat in stand wordt gehouden door de garantiebeheerinstantie en waarmee wordt bijgehouden voor welke hoeveelheid duurzame elektriciteit garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit of garanties van oorsprong voor elektriciteit opgewekt in een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling zijn verstrekt en aan wie de garanties van oorsprong voor duurzame elektriciteit of garanties van oorsprong voor elektriciteit opgewekt in een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling op enig moment toekomen;

z. garantiebeheerinstantie: de op grond van artikel 73, tweede lid, aangewezen instantie;

Bijlage 2 Wijzigingen ten opzichte van vorige versie

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.0, datum 22 mei 2008 zijn:

- De layout van het document is aangepast en de algemene teksten zijn geactualiseerd. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd in overige toelichtende teksten, aandachtspunten of criteria.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.1, datum 15 april 2009 zijn:

- Dit document is per 3 juli 2009 in bewerking naar aanleiding van bespreking van Duurzaam Inkopen in de Tweede Kamer. U kunt de website van SenterNovem raadplegen voor meer informatie.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van versie 1.2, datum 6 juli 2009 zijn:

- Dit document is per 28 juli gewijzigd naar aanleiding van bespreking van Duurzaam Inkopen in de Tweede Kamer op 2 juli 2009. De gunningscriteria met betrekking tot het opwekken van elektriciteit in waterkrachtcentrales kleiner dan 15 MW, met windturbines, photovoltaïsch, osmotisch of via getijdenenergie, zijn vervallen. De tekst in hoofdstuk 2 is hierop aangepast.